

**WYKŁADY OGŁOSZENIA**  
 wiersz milimetrowy przed  
 10 groszy, w tekście 50 gr.,  
 a tekstem 40 gr. Ogłosze-  
 nia tabelaryczne 50 proc., a  
 większe 25 proc. drożej.  
 drobne ogłoszenia po 10  
 groszy. Dla poszukujących  
 pracy 5 gr. za wyraz. Naj-  
 mniej 1 zł.  
 Konto czekowe P. K. O.  
 Warszawa 65 070.

# EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego  
 Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-  
 nosi miesięcznie  
**zł. 2.00**  
 Adres administracji: Piłsud-  
 skiego Nr 8, telefon 4-9,  
 telefon redakcji 6-92, te-  
 lefon redakcji nocnej  
 i drukarni 4-94.  
 Konto czekowe P. K. O.  
 Warszawa 65 070.

**ODDZIAŁY:** KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77  
 ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZEŁĄDZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

## Przed generalnym szturmem na składy soli. Nowe walki i ataki na policję w Indiach.

LONDYN, 20.5. Komunikat wy-  
 dany przez zarząd angielski w  
 Indiach określa sytuację w kraju ja-  
 ko nadal niepewną i poważną, przy-  
 czym stwierdza, że przywódcy kon-  
 gresu wszechindyjskiego postanowi-  
 li walkę swą z całą konsekwencją  
 prowadzić nadal.

Ze swej strony władze angiel-  
 skie zapowiadają, że nie pójdą na  
 ustępstwa wobec hindusów i dla  
 zwalczania ruchu wolnościowego u-  
 żyją wszystkich sił, jakimi rozpo-  
 rządza.

Komunikat dementuje wiadomo-  
 ści o bestjałskich czynach gandhy-  
 stów szczególnie zaprzecza, jakoby  
 hindusi mieli związać i żywcem spa-  
 lić 6 policjantów, a innym wyku-  
 wać oczy.

Prywatne doniesienia z Indji  
 mówią o groźnej wręcz sytuacji w  
 okolicach Peshawaru. Policja skonfi-  
 skowała w Peshawar pomnik usta-  
 wiony ku czci poległych podczas o-  
 statnich zajęć hindusów.

Gandhyści postawili w dniu  
 wczorajszym nowy pomnik, przy-  
 czym doszło do starć z policją.  
 „Daily Mail” twierdzi, że rząd

indyjski nie nosi się z żadnymi za-  
 miarami wdrożenia rokowań z  
 Gandhim.

W Madras doszło wczoraj wie-  
 czorem do nowych zaburzeń. Policja

aresztowała kilkanaście osób za rzu-  
 canie bomb i kamieni na policję.

„Wolontariusze” organizują na  
 dziś wielki szturm na tereny solne  
 w Naupada.

## Aresztowanie szpiega niemieckiego w Warszawie.

WARSZAWA, 20.5. (wł.) Dziś  
 aresztowany został w stolicy szpieg  
 Stefan Błaza. Okoliczności areszto-  
 wania szpiega są nader interesujące.

Mianowicie kiedy Błaza zajeżdżał  
 autem do hotelu Bristol, w tej chwili  
 zajeżdżało drugie auto z policją i  
 wywiadowcami.

W pewnej chwili wywiadowcy

przystąpili do Błazy i nałożyli mu  
 kajdanki, oświadczając, że jest a-  
 resztowany.

Okazuje się, że Błaza śledzony  
 był przez wywiadowców, od chwili  
 przekroczenia granicy polsko - nie-  
 mieckiej. Do Warszawy Błaza przy-  
 był w celach wywiadu.

## Niemieccy truciciele.

Rząd pekiński wzywa ligę narodów do ukarania Niemców

BERLIN, 20.5. Koalicja chiń-  
 skich wojsk północnych dowodzo-  
 na przez gen. Jen - Si-Szana ogłasza  
 wiadomość, iż władzom francuskim  
 w Indochinach udało się przytrzy-  
 mać transport gazów trujących,  
 przeznaczonych dla rządu nankin-  
 skiego.

Transport ten przybył drogą  
 morską z Europy, następnie zaś  
 skierowany miał być do Nankinu  
 drogą okólną przez prowincję  
 Yunnan, aby nie wzbudzić podejr-  
 zeń u przedstawicieli państw euro-  
 pejskich w Chinach.

Według danych posiadanych  
 przez gen. Jen - Si - Szana gazy

trujące sprowadzone zostały przez  
 rząd nankijski z Niemiec, stwierdzo-  
 no również, iż nie był to pierwszy  
 tego rodzaju transport.

Gen. Jen - Si-Szan o wykryciu  
 transportu gazów trujących zawi-  
 domił sekretariat ligi narodów, przy-  
 czym w zawiadomieniu tem m. in.  
 pisze:

*Pekin żąda, ażeby kraj, który  
 postanowienia ligi narodów o  
 sprzedaży gazów trujących w ten  
 sposób naruszył i rządowi nankin-  
 skiemu usiłował dostarczyć najnie-  
 bezpieczniejszej trucizny był tak uk-  
 rany, jak na to zasługuje...*

## Ogrody i łany żyta znikają pod ziemią.

Nowe czeluście otwierają się w Harcu.

BERLIN, 20.5. Znekane pod-  
 ziemną katastrofą miasteczko Vie-  
 nenburg u podnóża gór Harcu zo-  
 stało po 10-dniowej przerwie wczoraj  
 ponownie nawiedzone katakliz-  
 mem.

W pobliżu gościńca, prowadzące-  
 go do Osterwick zapadli się nagle  
 łany żyta na 20 metrów w głąb zie-  
 mi, w promieniu 30 metrów.

Z kolei usunął się w ziemię na  
 głębokość 8 metrów ogródek w obrę-  
 bie cukrowni. Ściany masywnej ha-

li maszynowej cukrowni, oddalonej  
 o 50 metrów od miejsca katastrofy,  
 zarysowały się niebezpiecznie.

Woda zalewająca szyb kopalni  
 soli potasowych dosięga obecnie 175  
 metrów ponad poziom najniższej po-  
 łożonej sztolni.

Okazuje się, że mimo 10-dnio-  
 wej przerwy ruch podziemny nie  
 uspokoił się. Na gościńcach i torze  
 kolejowym pojawiają się nowe szeze-  
 liny i leje.

## Sztandar dla 72 p. p. w Radomiu.

INICJATYWA ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIEĆ.

RADOM, 20.5. (wł.) Dziś odby-  
 ło się walne zebranie związku pra-  
 cy obywatelskiej kobiet w Radomiu.  
 Na zebraniu tem powzięto uchwałę  
 ufundowania nowego sztandaru puł-  
 kowego dla 72 p. p. w Radomiu.

W tej sprawie jutro, 21 bm. o go-  
 dzinie 11-ej delegacja związku w

osobach pp. Lisieckiej, Osińskiej i  
 Smyjewskiej udaje się do p. pułk.  
 Kawińskiego, dowódcy 72 p. p.

Piękny czyn związku pracy oby-  
 watelskiej kobiet jest wyrazem  
 szczerzej sympatji, jaką społeczeń-  
 stwo radomskie żywi dla swojego  
 garnizonu.

## Otwarcie targów wiosennych w Katowicach

KATOWICE, 20.5. (wł.) Dziś  
 popołudniu na terenach wystawo-  
 wych w parku Kościuszki odbyło  
 się uroczyste otwarcie targów wio-  
 sennych w Katowicach, na które  
 przybyli przedstawiciele władz pań-  
 stwowych, samorządowych, przemy-  
 słu i kupiectwa, oraz zaproszeni  
 goście.

Po przemówieniu prezydenta mia-  
 sta Katowic p. Kocura, który pod-  
 kreslił znaczenie targu, mającego na  
 celu zbliżenie konsumenta i produ-  
 centa, wiceprezydent Katowic prze-  
 ciął wstęgę, otwierając tem samem  
 wystawę. Następnie goście udali  
 się na zwiedzenie wystaw.

## WYJAZD GEN. GÓRECKIEGO.

WARSZAWA, 20.5. (wł.) Pre-  
 zes B. G. K. gen. Górecki udaje się  
 w pierwszych dniach przyszłego mie-  
 siąca do Paryża i Londynu, w celu  
 kontynuowania pertraktacji po-  
 żyteczkowych. Następnie gen. Górec-  
 ki wyjedzie do Stanów Zjednoczo-  
 nych na kongres Fidacu. Podobno  
 kandydatura gen. Góreckiego na  
 prezesa Fidacu jest jedną z najpo-  
 ważniejszych.

## PROTEST PRZECIWKO MACHINACJOM ENDECKIM w Gdyni.

GDYNIA, 20.5. (wł.) Dziś odby-  
 ły się w Gdyni narady 56 organiza-  
 cji społecznych w sprawie porzy-  
 nań obwiepu na terenie Gdyni.

W powziętych rezolucjach zebra-  
 ni stwierdzają, że sprawozdania ze  
 zjazdu obozu wielkiej Polski są nie-  
 ścisłe.

Na rezolucjach tego zjazdu pod-  
 pisane są organizacje, które w zjeź-  
 dzie udziału nie brały i nie zezwoli-  
 ły na podpisanie ich pod rezolucja-  
 mi. Następnie zebrani sprzeciwiają  
 się mieszanii Gdyni do walk partyj-  
 nych. W końcu wszystkie organiza-  
 cje wyrażają całkowite zaufanie  
 dla poczynąń czynników rządowych.

## BOJÓWKA KOMUNISTYCZNA NA ROWERACH.

BERLIN, 20.5. Grupa komuni-  
 stycznych demonstrantów dokonała  
 wczoraj zuchwałego napadu na kon-  
 sulat angielski w Kolonii.

Z okrzykiem: „Precz z Macdo-  
 naldem” komuniści obrzucili gmach  
 konsulatu gradem kamieni, wybija-  
 jąc w oknach wszystkie szyby. Na-  
 stępnie czerwoną farbą namalowali  
 na chodniku przed konsulem sze-  
 reg obraźliwych napisów w rodza-  
 ju: „Precz z psem Macdonaldem”,  
 „Precz z rękami od Indji”.

Zanim na miejsce przybył od-  
 dział policji komunistyczni demon-  
 stranci wsiedli na rowery i zbiegli.

## DZIECKO POD PEDZĄCYM POCIĄGIEM.

BYDGOSZCZ, 20.5. Na torze  
 kolejowym opodal Dubelna bawił  
 się 3-letni synek gospodarza Sińin-  
 gera.

W pewnej chwili nadjechał od  
 strony Działdowa pociąg osobowy,  
 pedząc wprost na bawiące się dzie-  
 ko. Stojąca opodal matka chłopca  
 znieruchomiała z przerażenia.

Po przejściu pociągu, chłopczyk  
 wprost cudem uratowany, płacząc  
 ze strachu, pobiegł ku matce. Dzie-  
 cko doznało tylko powierzchownych  
 skaleczeń głowy.

## 3.000 lyończyków skarży magistrat.

PARYŻ, 20.5. W Lyonie rozpo-  
 częł się dziś olbrzymi, sensacyjny  
 proces, w którym głównym oskaržo-  
 nym jest zarząd miasta.

Z górą 3000 obywateli stworzy-  
 ło związek poszkodowanych przez  
 epidemję tyfusu w listopadzie 1928  
 r. i wystąpiło na drogę sądową prze-  
 ciwko miastu, obwiniając magi-  
 strat, iż przez niedbalstwo dopuścił  
 do zakażenia wody w wociągach co  
 stało się główną przyczyną rozsze-  
 rzenia się epidemji.

W grę wchodzi olbrzymia suma  
 50 milionów franków, które, jako  
 odszkodowania, domagają się od za-  
 rządu miasta powodowie.

## NOWY PREZES BANKU POLSKIEGO.

WARSZAWA, 20.5. (wł.) We-  
 dług krążących pogłosek, prezesem  
 banku polskiego mianowany ma być  
 dotychczasowy komisarz banku p.  
 Barański, dyrektor departamentu  
 obiegu pieniężnego w ministerjum  
 skarbu. Miejsce p. Barańskiego w  
 ministerjum ma zająć wicedyrektor  
 dep. obiegu pieniężnego p. Broniew-  
 ski.

## LOS SESJI NADZWYCZAJNEJ ROZSTRZYGNIE SIĘ JUTRO LUB POJUTRZE.

WARSZAWA, 20.5. (wł.) P. pre-  
 zydent Rzplitej, po powrocie ze Spa-  
 ły, podpisał dekret, w sprawie zwo-  
 łania sejmu śląskiego. Pierwsze po-  
 siedzenie odbędzie się w poniedział-  
 ek, dn. 27 b. m. Na posiedzeniu tem  
 dokonany zostanie wybór prezyd-  
 jum sejmu śląskiego.

Dziś spodziewano się również u-  
 kazania dekretu p. prezydenta o  
 zwołaniu sesji nadzwyczajnej sejmu

Dekret taki się jednak nie uka-  
 zał, spodziewać go się należy jutro,  
 lub pojutrze.

W kołach politycznych lansowa-  
 na była dziś pogłoska, że gdyby na  
 nadzwyczajnem posiedzeniu sejmu  
 opozycja zachowała się umiarkowa-  
 nie, rząd wystąpiłby z projektem u-  
 tworzenia specjalnej komisji gospo-  
 darczej, składającej się z przedsta-  
 wicieli sejmu i rządu, dla zaopinio-  
 wania projektów gospodarczych.

## O POMOC DLA ROLNICTWA.

WARSZAWA, 20.5. (wł.) Mini-  
 ster rolnictwa, Janta Poleczyński  
 odbył dziś naradę z ministrem skar-  
 bu Matuszewskim, w sprawie poło-  
 żenia rolnictwa w okresie przed zbio-  
 rami. Okres ten bowiem jest dla  
 rolnictwa najcięższy.



## General Górecki prezesem rady Starachowic.

B. min. Klarner prezesem zarządu

Odbyło się w Warszawie zebranie akcjonariuszów zakładów starachowickich, na którym zarząd w osobie b. prezesa Klarnera złożył sprawozdanie z działalności zakładów za rok 1929-ty.

W wyniku wyborów weszli do rady nadzorczej pp. gen. dr. Górecki, jako prezes, oraz inż. Kiedroń i gen. Rudolf Prich.

Do zarządu wybrani zostali: inż. Klarner jako prezes i dr. Osowski jako wiceprezes.

## Zainteresowanie pożyczką budowlaną na prowincji.

Zainteresowanie nowoemitowaną premjową pożyczką budowlaną na prowincji jest bardzo duże. Ze wszystkich stron otrzymujemy wiadomości o zainteresowaniu się tym nowym papierem państwowym przez sfery giełdowe i finansowe całego kraju.

Sądząc z tego rozgłosu, jaki osiągnęła nowa pożyczka jeszcze przed rozpoczęciem subskrypcji, będzie ona według wszelkiego prawdopodobieństwa pokryta w ciągu kilku dni z dużą nadwyżką.

Silną atrakcyjną przyciągającą już dziś szerokie warstwy społeczeństwa są niebawem możliwości wygranej, jakie pożyczka ta daje w ustalonym planie losowania premii. Również niska cena obligacji przyczynia się do zachęty kupienia tej pożyczki przez szerokie koła ludności.

Sfery giełdowe zaś obliczają na szybki wzrost kursu tych obligacji po wprowadzeniu ich na giełdy. Do oddziałów banków i urzędów pocztowych na prowincji napływają zewsząd zapytania o szczegóły emisji tej pożyczki jak również o termin subskrypcji.

Dlatego też podajemy, że subskrypcja odbywać się będzie od dn. 2 do 16 czerwca r. b. we wszystkich oddziałach banków, biorących udział w syndykacie gwarancyjnym oraz we wszystkich urzędach pocztowo-telegraficznych na terenie całego państwa.

## Falszowane nawozy sztuczne.

TORUŃ, 20.5. W związku z ujawnieniem nadużyciami w dostawach na wozu sztucznego, w dniu 19 bm. z nakazu władz prokuratorskich aresztowano d-ra Langego, dyrektora cukrowni w Chelmży, oraz inż. chemii Busza pod zarzutem oszukiwań manipulacji przy dostarczaniu saletry chilijskiej plantatorom buraków cukrowych.

Jak się dowiadujemy, szkody z tego powodu, które ponieśli zainteresowani rolnicy, sięgają setek tysięcy złotych.

Oszustwo to uprawiane było od szeregu lat a polegało na tem, iż do saletry chilijskiej dosypywano około 30 do 40 proc. piasku i w ten sposób sprzedawano plantatorom buraków cukrowych sfalszowany nawóz sztuczny jako pełnowartościowy.

Rolnicy już od szeregu lat skarżyli się na złe urodzaje buraków cukrowych na Pomorzu i sąsiednich powiatach województwa warszawskiego, nie podejrzewając przyczyny tego zjawiska.

Obecnie dopiero wyszło na jaw, że powodem złych urodzajów buraków cukrowych był sfalszowany nawóz sztuczny, w który zależni finansowo od cukrowni Chelmży producenci zmuszeni byli zaopatrywać się w tej właśnie cukrowni.

**PROSZKI  
OD BOLI GŁOWY**  
dla dorosłych  
**w TABLETKACH**  
magistra A. BUKOWSKIEGO  
Szybko wywierają swoje działanie.  
Usuwanie uporczywy ból głowy.  
Opakowanie w małych dogodnych  
pudełkach po dwadzieścia tabletek.  
**Cena Zł. 1.30.**  
— Zadać w aptekach. —

**Czy zna już Pani  
najskuteczniejszy środek leczący  
ODCISKI  
SALWATOR**  
Apteki W. Borowskiego w Warszawie

# Rozkład największego stronnictwa francuskiego

Stronnictwo radykałów społecznych, do niedawna najsilniejsze w izbie deputowanych, znajduje się w przededniu upadku.

W poprzedniej izbie radykali liczyli 140 deputowanych. Dał im tę przewagę kartel lewicy, ale kartel lewicy stał się także ich zgnębą. Najsilniejszym po radykałach stronnictwem w poprzedniej izbie byli socjaliści, którzy liczyli 100 deputowanych. Szli zatem bardzo daleko za radykałami. Ale dziś radykali liczą zaledwie 93 deputowanych, a socjaliści 105. Wprawdzie już ostatnie wybory ogólne przyniosły klęskę radykałom, zarówno wskutek secesji p. Franklin-Bouillona, który wprowadził z sobą do nowej izby 16 socjalistów, jak również z powodu ściśnięcia radykałów między centrum a socjalistami. W każdym jednak razie do nowej izby radykali weszli w sile 100 deputowanych, a dopiero w ostatnich wyborach uzupełniających, rozpisanych z powodu śmierci, lub wyboru na senatorów niektórych deputowanych, stracili dalszych kilka mandatów, przegrywając jedną kampanię po drugiej.

Jakie są tego powody? Trzeba ich szukać w całej historii stronnictwa, które oparło się od samego początku na drobnomieszczaństwie, na rentjerach, dzierżawcach, sklepikarzach itp. Ale ustalony przed 50-ciu laty program nie uległ dotąd żadnej zmianie i poprostu skostniał. Od 50-ciu lat przywódcy radykałów powtarzają te same hasła, z tym samym motywem: laicyzm. Radykali bowiem są autorami ustaw świeckich, które za rządów kartelowych w r. 1924-25 chcieli wprowadzić również w Alzacji, mimo przeciwnych przyrzeczeń złożonych w tym względzie podczas wojny i wytworzyli wskutek tego autonomizm alzacki.

Podczas wojny radykali byli zwolennikami pokoju za każdą cenę i stanowili trzon defetystów. Po wojnie, zawarwszy aljans z socjalistami, wysadzili z Pałacu Elizejskiego ówczesnego prezydenta Republiki, p. Milleranda i w ciągu 2 lat doprowadzili Francję do zupełnej ruiny, z której wy dobył państwo dopiero Poincaré.

Pomijamy wszystkie drobniejsze błędy polityki radykalnej, ale te, które wymieniliśmy, wystarczą, aby najsilniejsze niegdyś stronnictwo, które w trzeciej Republice zdobyło sobie wpływy przemienne, stało dziś nad własnym grobem.

Lewica francuska ma dwa silne konary: socjalistów i radykałów. Ale, o ile pierwsi wiedzą, do czego dążą, o tyle radykali zląją się kroczyć po omacku od sytuacji do sytuacji, chwieją się raz na prawo, raz na lewo i w rezultacie, znów zależnie od sytuacji, narażają się na ataki raz z prawej, raz z lewej, których nie umieją, czy nie mogą odeprzeć.

Po ostatniej nieszczęśliwej próbie utworzenia gabinetu przy poparciu socjalistów przez p. Chaumemps, socjaliści oświadczyli, że pójdą na noże z obecnymi stronnictwami obecnej większości rządowej. Wszyscy wiedzieli, że zapowiedź ta wywrze swój skutek przede wszystkim na radykałach najbliższych sąsiadach socjali-

stów. Trudniej bowiem jest socjalistom urwać coś prawicy, centrum, czy choćby komunistom, którzy już dawno przelicytowali socjalistów, a łatwiej radykałom, którzy stale kokietowali swych sąsiadów z lewa. Skutki wyłożonej kampanii socjalistycznej nie dały na siebie długo czekać. Jeden okręg po drugim przechodził od radykałów do socjalistów, tak, że dziś najsilniejszym stronnictwem w izbie deputowanych są już nie radykali, lecz socjaliści.

Jak dalece radykali stracili kredyt u innych stronnictw, świadczy fakt, że w wyborach uzupełniających w okręgu Lorient, wyborcy centrum i prawicy, wiedząc, że nie przepią własnego kandydata, oddali głosy na socjalistów, byle tylko utracić radykała, który też przepadł w wyborach. Jest to polityka, którą świetnie oddaje nasze przysłowie: na złość matuli, pójdę na mroź w koszu.

Radykali zdają sobie doskonale sprawę z czekającego ich losu i usiłują się ratować. Zamiast jednak przystosować swój program do nowych powojennych warunków, poprostu odmładzać go, czynią skok ponad przepaść. Jeśli się nie uda, jeśli nie chwycą silnego gruntu po drugiej stronie przepaści, co wówczas? Ostatnio przywódca radykałów, Daladier, w jednej ze swych mów dał do poznania, że radykali chętnie zapożycziliby sobie program społeczny od socjalistów, gdyby wiedzieli, że ich to uratuje. P. Daladier bowiem wystąpił z projektem utworzenia trzeciego ciała ustawodawczego, trzeciej iz-

by, która zastępowałaby interesy zawodowe szerokich mas ludności. Ponieważ cały francuski świat pracujący jest zsyndykalizowany, przedstawiciele do trzeciej izby wysyłałaby syndykaty.

Najgorsze jednak momenty dla radykałów zdają się dopiero zbliżać. Oto od pewnego czasu utrzymywały się pogłoski, że na najbliższym kongresie centrowej „Alliance Democratique” ma być roztrząsany projekt utworzenia jednego silnego stronnictwa centrowego. Projekt ten, zrealizowany, stanowiłby — według spodziewania polityków centrowych — śmiertelny cios dla radykałów. Zmusiłby ich do zajęcia jasnego stanowiska. Elementy, ciężące ku centrum, a takich jest sporo, przeszłyby wówczas jawnie do centrum, resztę wchłonąłby socjalizm. Stronnictwo radykałów przestałoby istnieć.

Gdyby jednak nie przyszło do zlania się wszystkich mniej, lub więcej drobnych partij środka i gdyby się radykali ostali, to należy się liczyć z ich poważną klęską w najbliższych wyborach. Czynnikiem twórczym bowiem w stronnictwie tem zanikł już oddawna; opozycja ich jest nieproduktywna. Obalwszy gabinet, nie umieją stworzyć swego. Stracili siłę atrakcyjną, jaką posiadali niegdyś w wysokim stopniu. Stronni od nich i stronnictwa i własni wyborcy. Tylko jakiś nadzwyczajny wysiłek zdola jeszcze uratować radykałów o tyle, że powstrzymają klęskę i powoli odzyskają siły. Ale wysiłek ten jest mało prawdopodobny.

Al. Then.

## 4 miliony dolarów wpłaci Polska jako udział w kapitale zakładowym banku międzynarodowego

Kapitał zakładowy banku międzynarodowego wynosić będzie — jak wiadomo — 500 milj. frs. szw. Obecnie rada banku przystępuje do wypuszczenia obligacji tego banku na sumę 300 milj. Dopiero, gdy subskrypcja będzie dokonana, rada banku ustali, w jakiej wysokości uczestniczyć mają w kapitale zakładowym banku międzynarodowego państwa nieuprzywilejowane, a w tej liczbie i Polska.

Statut banku przewiduje jednakże, że państwa uprzywilejowane w banku międzynarodowym, t. j. Anglja, Francja, Niemcy, Włochy, Belgja, Stany Zjednoczone i Japonja,

uczestniczą w kapitale zakładowym banku ogólnie w wysokości 56 proc. w równych udziałach, po 8 proc. każde. Państwu nieuprzywilejowanemu przypada ogólnie udział w kapitale zakładowym w wysokości 44 proc., a więc najwyżej po 4 proc. na każde. Maksymalny więc udział Polski, która będzie w banku międzynarodowym reprezentowana przez bank polski, wynosić będzie około 4 milj. dol., z czego na żądanie banku międzynarodowego bank polski wpłaci w określonym terminie 1 milion dol., a resztę w okresach dalszych.

## Czarne fartuchy urzędnicze mundurem dla pracowników instytucji opiekuńczych.

Praca w działach opieki społecznej należy do najbardziej skomplikowanych i trudnych, wymagających specjalnego wykształcenia, taktu, spokoju i umiejętności odczytania się z ludźmi.

Najmniejszy fałszywy krok może mieć w tej pracy ujemne skutki. Odgrywa tu nawet poważną rolę sprawa odzieży pracowników i pra-

cownic.

Ministerjum pracy opracowuje obecnie zarządzenie, nakazujące urzędnikom wszelkich instytucji opiekuńczych, biur stacyj opieki społecznej, funduszów zasiłkowych itd. urzędowanie w czarnych fartuchach zastępujących niekiedy jedwabne bluzeczki; kosztowne broszki i szpilki krawatowe i t. p.

## Fundusz bezrobocia i świadectwa grzecznościowe

W niektórych okręgach kontrola w zakładach pracy stwierdziła, że wiele świadectw, wydawanych pracownikom ma charakter grzecznościowy i pomaga do uzyskania zasiłków w funduszu bezrobocia, mimo braku wymogów ustawowych.

Otóż należy wyjaśnić, że fundusz bezrobocia będzie skarżył w drodze cywilnej poszczególne firmy o całą kwotę, wypłaconą na podstawie takiego świadectwa bezrobotnemu, a prócz tego odda akta proku-

ratorji państwa do seigania za fałszowanie dokumentów.

Kino „Czwartak” Kielce

Potężne arcydzieło filmowe

**Władca  
kainawatu**  
z HARRY LIEDTKE.



# Obrady ojców miasta Będzina.

DOCHODY BUDŻETU 1930-31 — PODZIAŁ MIASTA NA STREFY BUDOWLANE. — O ZMNIEJSZENIE SZYBKOŚCI JAZDY TRAMWAJÓW.

Onegdajsze posiedzenie rady miejskiej w Będzinie odbyło się w nastroju znacznie spokojniejszym. Poszczególne kluby zgłosiły kilka zapytań, poczem przystąpiono do porządku obrad, które toczyły się szybko i bez zbędnych komentarzy.

W pierwszym punkcie obrad przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia, zaś wniosek magistratu w sprawie podziału miasta na strefy budowlane przeniesiono na ostatni punkt obrad z powodu braku mapy orientacyjnej.

Z kolei przystąpiono do trzeciego wniosku i rada miejska postanowiła zakupić od Machela Wajnszoka 57 mtr. kw. gruntu, celem rozszerzenia ul. Modrzejowskiej, wniosek magistratu w sprawie wstrzymania wydawania pozwoleń budowlanych przyjęto w tej formie, że magistrat w związku z regulacją miasta może nie zatwierdzić jakiegos planu do lat 2.

Wniosek klubu radnych żydów w sprawie interwencji w dyr. tramwajów elektrycznych o zwolnienie szybkości jazdy tramwajowej przesłano do komisji ogólnej, celem rozpatrzenia; wniosek w sprawie zwolnienia płatników od zapłacenia procentów za zaległe podatki również odesłano do komisji.

Nastąpiło drugie czytanie preliminarza budżetowego na rok 1930-31 w przychodzie, według poszczególnych działów: dział I — majątek komunalny w kwocie zł. 102.776.09 zł., dział II — przedsiębiorstwa komunalne w kwocie zł. 306.192, dział III — subwencje i dotacje w kwocie zł. 45.726, dział IV — zwroty w kwocie zł. 65.251, dział V — opłaty administracyjne w kwocie zł. 25.600, dział VI — opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego w kwocie zł. 50.091, dział VII — dopłaty związane z utrzymaniem urządzeń dobra publicznego w kwocie zł. 9.800, dział VIII — udział w podatkach państwowych przyjęto bez zmian w kwocie zł.

120.000, dział IX — dodatki do podatków państwowych w kwocie zł. 863.000, dział X — podatki samoistne w kwocie zł. 538.300, dział XI — różne w kwocie zł. 6.367 gr. 69 zostały przyjęte.

Ogólna suma dochodów budżetowych na rok 1930-31 wynosi zł. 2.133.103 78 gr., którą jednogłośnie przyjęto.

Z kolei przystąpiono do rozpatrzenia wniosku w sprawie podziału miasta na strefy budowlane.

Miasto zostało podzielone na 8 stref: 1) dzielnica staromiejska, obejmująca teren Góry Zamkowej i stare miasto, 2) dzielnica mieszkaniowo-handlowa, pomiędzy ul. Modrzejowską, Koflatają, Sobieskiego

i projektowaną ul. na Mrowcach, 3) dzielnica mieszkaniowa, zachodnia i wschodnia, 4) dzielnica przemysłowa z zakładami szkodliwymi dla zdrowia, 5) dzielnica górnicza, 6) dzielnica wojskowa, 7) dzielnica sportowa, oprócz placów, alei i bulwarów nadrzecznych jako rezerwatorów, zostają przeznaczone na cele parkowe i sportowe dwa obszary, a mianowicie, park pomiędzy dzielnicą przemysłową, a mieszkaniową i dzielnica parkowo-sportowa, wcinająca się w dzielnicę staromiejską i handlową.

Resztę pozostałych obszarów miasta przeznaczono pod uprawę rolną i na tem posiedzenie zamknięto.

## Prelekcje o Tatrach i wycieczki

kieleckiego oddziału tow. tatrzańskiego.

Zarząd oddziału kieleckiego polskiego towarzystwa tatrzańskiego przypomina członkom o obowiązku opłacenia do dn. 30 czerwca br. wkładki członkowskiej na rok 1930. Prolongujący swoje legitymacje po 1. VII br. opłacają wkładkę członkowską o zł. 2 wyższą.

Adres sekretariatu P. T. T.: Kielce, urząd wojewódzki, pokój nr. 49, telefon 153.

Oddział kielecki polskiego tow. tatrzańskiego przypomina, że 21 bm. (środa) o godzinie 8 wieczorem w klubie urzędników państwowych w Kielcach — zamek — odbędzie się pogadanka z cyklu zamierzonych prelekcji o Tatrach na temat „Fragmenty Tatrzańskie” o treści: „Orla Perć — Otoczenie Zielonego Stawu Kiezmarskiego — Wypadki i ratownictwo w Tatrach — Kul-

tura i etyka taternictwa — poprowadzo na przez wieloletniego i doświadczonego taternika mec. Jerzego Cybulskiego. Wstęp 1 zł. Członkowie P. T. T. placą 50 gr., młodzież szkolna 20 gr.

Przedprzedaż biletów w sklepie p. Mieczysława Nowaka — Kielce, ulica Sienkiewicza 22.

Oddział polskiego towarzystwa tatrzańskiego zamierza urządzić dnia 25 bm. jednodniową wycieczkę na Św. Krzyż i Łysiec (611 m.), koleją do Zagłaniska i następnie kolejką leśną. Zgłoszenia członków i nieczłonków, chcących wziąć udział w wycieczce najpóźniej do dnia 20 maja br. osobiście, lub telefonicznie (nr. tel. 153) u sekretarza oddziału, Kielce, urząd wojewódzki, pokój nr. 49.

## Konferencja kierowników świetlic w Grodźcu.

ŚWIADOMA CELÓW I POZYTECZNA PRACA WYDZIAŁU POWIATOWEGO W BĘDZINIE.

W ubiegłą niedzielę odbyła się w Grodźcu, zorganizowana przez dział kult. - ośw. wyd. pow. w Będzinie konferencja świetlicowa kierowników i pracowników świetlic.

Celem konferencji było postawienie zagadnień teoretycznych i praktycznych, dotyczących pracy świetlicowej. W części teoretycznej wysunięto szereg zagadnień takiej natury jak:

„Życie zespołowe w świetlicy”, „Wpływ środowiska na kształtowanie się jednostki”, „Samokształcenie i praca umysłowa w świetlicy”, „Samorząd w życiu świetlicowym” — „Teatr w świetlicy”.

Na drugą część konferencji złożyły się sprawozdania z dotychczasowych prac i zamierzeń na najbliższą przyszłość w poszczególnych świetlicach.

Dyskusja, jaka się rozwinęła, świadczyła o żywotności pracy świetlicowej. Po dyskusji odbyły się zajęcia praktyczne w miejscowej świetlicy, która swoją wytrwałą pracą

osiągnęła już ładne wyniki.

W dyskusji podkreślono celowość i konieczność organizowania częstszych podobnych konferencji, na których można będzie usunąć cały szereg wątpliwości, dzielić się doświadczeniami i ustalić wspólne wytyczne pracy.

Z przebiegu konferencji można wyciągnąć jeszcze jeden wniosek, a mianowicie, że świetlice w pow. będzińskim prowadzone są po linii świadomych, głębokich i poważnych celów.

W konferencji brało udział 30 kierowników i pracowników świetlic. Należy nadmienić, że w powiecie jest w tej chwili zorganizowanych 16 świetlic, które skupiają przeszło 600 członków.

W konferencji brał również udział inspektor szk. p. Łuchowski, sama zaś konferencja obradowała pod przewodnictwem kier. działu oświaty pozaszkolnej wyd. pow. p. R. Chmielewskiego.

## Jak przedstawia się akcja budowlana na terenie Sosnowca?

W BUDOWIE ZNAJDUJE SIĘ 187 DOMÓW.

Kwestja mieszkaniowa w Sosnowcu jest nie mniejszym skłopotem, niż gdzieindziej. Brak mieszkań jest u nas również bardzo dotkliwy. Nie od rzeczy przeto będzie przytoczenie danych statystycznych ilustrujących ruch budowlany w naszym grodzie.

W kwietniu roku bieżącego rozpoczęto budować 13 domów mieszkalnych, 3 domy przemysłowo-handlowe i 1 dom użyteczności publicznej, czyli razem 17 budynków.

W tym samym miesiącu przebudowano jeden budynek na dom mieszkalny.

Ogółem zaś w miesiącu kwietniu znajdowało się w budowie 161 domów mieszkalnych, 12 przemysłowych, 3 użyteczności publicznej i 11 innych, razem 187.

Przebudowa i nadbudowa domów przedstawia się następująco: przebudowano domów mieszkalnych 4, przemysłowych 2, innych 1, razem 7, nadbudowano 32 budynki mieszkalne.

Zakończono zaledwie budowę 1 budynku mieszkalnego, 2 budynków przemysłowych, 1 użyteczności publicznej i innych 1, razem 5, przebudowano 1 budynek na dom mieszkalny.

Statystyka ta wykazuje nam wprawdzie dążności do budowania, lecz brak kredytów utrudnia i paraliżuje doniosłą i niezmiernie pożyteczną inicjatywę.

Ogólna.

(o) W sprawie informowania firm polskich przez placówki zagraniczne. Ze strony urzędowej wyjaśniają nam, że firmy polskie, które zwracają się do konsulatów poza granicami kraju, żądając informacji o stanie rynku, adresów odbiorców itp., winny załączać we własnym interesie referencje izb przemysłowo-handlowych o stanie swego przedsiębiorstwa. Chodzi mianowicie o uproszczenie formalności, jakie muszą skutecznie placówki konsularne, wchodząc w kontakt z nieznajomą firmą, co z natury rzeczy pociąga za sobą zwłokę w załatwianiu pytań interesanta. Załączanie takich referencji przyczyni się do szybszego otrzymania żądanych informacji.

(o) O przedłużeniu terminu rejestracji inwalidów wojennych. Zarząd główny związku inwalidów wojennych R. P. czyni obecnie starania o przedłużenie terminu dodatkowej rejestracji inwalidów i ich rodzin, oraz wdów i sierot po poległych — do dnia 31 grz. dnia 1931 r.

Termin ten, na skutek uprzednich starań związku, określony został przez sejm ustawodawczy do 31 grudnia 1930 r.

Niezależnie od zabiegów i przedłużenia tego terminu, osoby, pragnące ubiegać się o zaopatrzenie inwalidzkie, powinny jaknajwcześniej wyrobić sobie potrzebne dokumenty, oraz rejestrować się.

Z Kielce.

GEN. ŁUCZYŃSKI MIANOWANY DOWÓDCĄ D. O. K. 5 KRAKÓW.

Dowódca dywizji kieleckiej gen. Jerzy Łuczyński został mianowany i przeniesiony na stanowisko dowódcy okręgu korpusu D. O. K. 5 Kraków.

P. gen. Łuczyński, podczas 3-letniego pobytu w Kielcach położył duże załugi na polu społecznym i przysposobienia wojskowego. Powstały przed nim dawnym czasem stadion sportowy w Kielcach jest w dużej mierze dziełem gen. Łuczyńskiego, któremu również należy zawdzięczać piękny, w stosunkowo krótkim czasie rozwój stadionu.

To też społeczeństwo kieleckie, u którego gen. Łuczyński cieszy się dużym uznaniem i sympatią wiadomość o jego wyjeździe przyjęło z prawdziwym żalem.

(k) Czy odbędzie się ogólne zebranie związków straży ogniowej w Białogoni? Liczni czytelnicy z Białogoni na zwracają się za pośrednictwem zapytaniem czy władze straży ogniowej w Białogoni zamierzają zwołać w tym roku walne zgromadzenia członków straży.

Jak przewiduje statut zebranie to, winno się odbyć jeszcze przed 1 kwietniem, tymczasem mija już maj, a zarząd o zebraniu nie myśli. Jak się dowiadujemy zainteresowani zażalenie są działalnością wewnętrzną zarządu straży.

Z naszej strony zmuszeni jesteśmy dodać, że zwołanie zebrania ogólnego w terminie przewidzianym w statucie jest rzeczą niezmiernie ważną, której lekceważyć z tych czy innych powodów nie można. Sprawą tą winien się zainteresować wojewódzki zarząd straży.

Z Sosnowca.

(s) Walne zebranie P. Z. Z. P. i H. W niedzielę, o godz. 10.30 r. w sali teatru miejskiego odbędzie się doroczne walne zgromadzenie delegatów P. Z. Z. P. i H.; na porządku obrad znajduje się szereg kwestyj z dziedziny działalności związku i ogólnej polityki społecznej.

(s) Teatr narodowy Warszawa, wystąpi gościnnie w sobotę dnia 24, bm. w teatrze miejskim w Sosnowcu, ze słynną sztuką R. C. Scherriff'a p. t. „Kres Wędrówki”.

W roli tytułowej: Józef Węgrzyn. Reżyser: Ryszard Ordyński.

Początek przedstawienia o godz. 8.30 wieczorem.

Przedprzedaż biletów w księgarni p. Czechowskiego.

(s) Drugi i ostatni występ operetki Czarneckiego. Dziś, w środę, ujrzymy „Manewry Jesienne” rekordową operetkę, która obiegła wszystkie sceny europejskie z niebywałym powodzeniem, które i u nas będzie bezwzględnie towarzyszyć dla dzisiejszego „Manewry Jesienne” wybiera się cała elita naszej go towarzyszy, gdyż będzie to drugi i ostatni występ teatru Czarneckiego.

Pozostałe bilety nabywać jeszcze można u W. P. Czechowskiego w cenie od 1.50 zł. do 8 zł. Po dzisiejszym przedstawieniu zespół wyjeżdża do Kielc, Radoś, Łodzi, Kolina poczem na stały sezon letni do Ciechocinka. Początek godz. 8 m. 30 r.

## KRONIKA

KALENDARZYK.

RADIO.

M A J	Dziś: Wiktora
	Jutro: Julii
	Wschód słońca: 3.36
21	Zachód „ 19.28
Środa	

W A R S Z A W A.

Środa, 21 maja.

11.30. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 15.00. Kom. gosp. 15.20. Co zrobili krótkofalowcy dla rozwoju kom. radiowej. 15.45. Kom. harcerski. 16.15. Transm. z Krakowa: program dla dzieci. 16.45. Muzyka z płyt gramof. 17.45. O wiosennych przygodach łowców. 1.45. Koncert popołudniowy. 18.45. Rozmaitości. 19.10. Skrzynka pocztowa roln. 19.40. Radjokronika. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. Z torpedowcami na Bałtyku. 20.15. Koncert kameralny. 20.45. Kwadrans literacki. 21.00. D. e. koncertu. 22.00. Społeczne problemy chemii. 22.25. Ostatnia fala. 23.00. Muz. tan. z Wilna.

K A T O W I C E.

Środa, 21 maja.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 16.00. Kom. Polsk. Zw. Z. Gosp. Woj. Śl. kom. T. P. 16.15. Aud. dla dzieci z Krakowa. 16.45. Koncert z płyt gramof. 17.15. Warszawa i Kraków w roku 1794. 17.45. Koncert popoł. z Warsz. 18.45. Rozmaitości, program na dzień nast. 19.05. Codzienny odcinek powieściowy. 19.20. Gospodyni śląska. 19.45. Kom. sportowe. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. Kom. Woj. Kom. Tur. 20.05. Intermezzo muzyczne. 20.15. Koncert kamer. i kwadrans lit. z Warsz. 22.00. Transm. z Warsz. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz. franc.



## Z Będzina.

(b) Posiedzenie rady miejskiej w Będzinie. Posiedzenie rady miejskiej miasta Będzina, odbędzie się w dniu 12 bm. to jest w czwartek, o godz. 20-ej w/g nast. porządku obrad: przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia, wniosek magistratu z opinią kom. budż. skarb., w spr. ulg podatkowych, 2 czyt. wydatków budż. zwyczajnego na rok 1930/31.

## Z Czeladzi.

(c) Nowy burmistrz m. Czeladzi. Nowy burmistrz p. Ryszard Piwowar, od dwóch dni zapoznaje się z gospodarstwem miasta i stanem ulic.

Oficjalne przekazanie czynności burmistrzowskich, nastąpi w najbliższych dniach.

(c) Przygotowania do tygodnia P. C. K. W nadchodzącą sobotę, o godz. 7 wieczorem w magistracie pokój nr. 1, odbędzie się organizacyjne zebranie komitetu tygodnia P. C. K.

## Z Dąbrowy.

(d) Rada gminna w Zagórz. Odbędzie się posiedzenie rady gminnej w Zagórz. Rada postanowiła zwrócić się do wydziału powiatowego sejmiku o udzielenie subsydjum lub zaliczki do 30 tys. zł. na poczet przypadającego gminie dodatku z podatku od węgla, który urząd otrzymuje od wydziału w wysokości 40 tys. zł. Budowa ulicy Krakowskiej zostanie przeprowadzona sposobem gospodarczym, a ulica Kościelna zostanie odremontowana. Na zjazd delegatów rad gminnych w Warszawie rada delegowała sekretarza gminy p. St. Dude.

Uzupełniono zarząd gminnej kasy pożyczkowo - oszczędnościowej, do której powołano pp. Kowalskiego W. i Obrala S.

W związku z przemianowaniem agencji pocztowej na urząd pocztowy wydelegowano komisję do wynaleźnięcia odpowiedniego na ten cel lokalu. Udzielono urlopu wójtowi gminy A. Bawińskiemu z powodu choroby, a obowiązki wójta pełni Paweł Hochhaus.

(d) Z kółka rolniczego w Zagórz. Na odbytem walnym zebraniu kółka rolniczego w Zagórz wybrano zarząd, do którego powołano pp.: Dzierżawskiego, Urbańczyka, Dude, Jędrusika, Krzciuka, a do komisji rewizyjnej pp.: Hochhaus, Gocyle i Opilskiego.

(d) Program zajęć w lektorjum miejskiej czytalni. Dziś prelekcja podróżniczo - krajoznawcza; środa p. Stefan Piotrowski omówi artykuły Marja na Uzdrowskiego i Walerego Wilińskiego; go: Eurazjanizm. Prelekcja będzie poprzedzona słowem o pięćdziesięcioletniej rocznicy pracy narodowej Tadeusza Zielińskiego; czwartek p. Zygmunt Molenda wyświetli w gimnazjum im. W. Łukasiewskiego obrazy i rzeźby Michała Anioła, okazy sztuki ludów pierwotnych i ilustracje z tygodnia.

W sali lektorjum będą odczytane nowelki ze zbioru „Dwanaście”, Uciechy z łodzi — F. M. Dostojewskiego, Williams i burza — Mark Twain'a i Uległy przyjaciel — Oskara Wilde.

W piątek dr. Adam Piwowar „Skarby mineralne Polski” — Rudy i Kruszyce; w sobotę p. Małkowski odczyta i omówi fragmenty z „Ludzi bezdomnych” Żeromskiego o Zagłębiu.

## Romantyczna historia pięknej radomianki i sosnowiczana.

Od kilku dni Radom poruszony jest tajemniczym zniknięciem Estery Fiszer, lat 19, zam. z rodzicami w Radomiu, przy ul. Żeromskiego nr. 7.

Młoda Estera dość dawno poznała technika dentyścycznego, Jana Siemiątkowskiego, pracującego w Radomiu, a zam. w Sosnowcu, przy ul. 3 maja, w domach kolejowych.

Miedzy młodymi zawiązał się bliższy stosunek, który wkrótce przemienił się

w płomienną miłość.

Rodzice Estery nie zwracali zbyt wielkiej uwagi na ich długie wspólne spacerowanie. Młodzi tymczasem przysięgli sobie dożywotnią miłość.

Estera przeczuwając sprzeciw rodziców przeciwko zawarciu związku małżeńskiego z Siemiątkowskim, postanowiła opuścić dom rodzicielski.

## Ucieczka reb Dona z Rabinatu.

Przeraził się furji pani Cypory Blaumanowej.

Od kilkunastu lat w rabinacie warszawskim jaśnieje jak słońce małżeństwo reb Dona. I nie zdarzyło się nigdy, by

czcigodny ten starzec

uciekał z sali posiedzeń sądu. Widywał niejednokrotnie zażarte bójkę, był świadkiem demolowania lokalu przez

wdzięcznych podsądnych, ale nie potrzebował uciekać.

Wezoraż uciekł po raz pierwszy w życiu.

Rozpatrywano sprawę rozwodową małżonków Hersza i Cypory Blauman z ulicy Karmelickiej. Przewodził rabin Aron Szajn-gros,

badanie świadków

spoczywało na barkach reb Dona.

— Dlaczego ty chcesz rozwód z tą twoją żoną — pytał reb Don — może ona jest brzydka?

— Ona nie jest brzydka — odparł p. Blauman — ale ona jest dla mnie

Przed kilku dniami para narzeczonych opuściła Radom i wyjechała do Sosnowca, celem

wzięcia ślubu.

Zniknięcie z domu pięknej Estery wywołało niepokój rodziców, którzy wszczęli daremne poszukiwania.

Nie mogąc odnaleźć zaginionej matka oskarżyła ją w policji o kradzież większej ilości materjałów, pieniędzy i zegarka złotego, wartości 800 zł.

Sprawą zajęła się policja radomska, a ponieważ ślady wiodły do Sosnowca, zawiadomiona o „kradzieży” policja wszczęła poszukiwania, rezultatem czego było aresztowanie Estery.

Śledztwo jednakże nie potwierdziło zarzucanego jej przestępstwa i Esterkę zwolniono.

za bardzo kanalia.

Na dźwięk tych słów, pani Cypora złapała męża za czuprynę. Jednocześnie jej krewni rzucili się na krewniaków p. Blaumana. W zamieszaniu wywrócono

stół sędziowski,

następnie zaczęto okładać się stołkami.

Pierwszy uciekł rabin Szajn-gros, wołając:

— Tego jeszcze nie było!

Reb Don, zetknawszy się oko w oko

ze wściekłą Cyporą,

również wybiegł na korytarz, następnie na dziedziniec, przystanął, pomyślał chwilę, zawrócił, wsunął głowę do sali posiedzeń, w której rozgrywała się walka i krzyknął:

— Łojft a weg! Policaj gajt!

Efekt tych słów był magiczny. W mgnieniu oka sąd opustoszał.

Ochłonawszy z emocji, reb Don przystąpił do rozpatrywania następnej sprawy.

(d) Wystawa obrazów w Dąbrowie G. Komitet wykonawczy tygodnia czerwonego krzyża, urządza w dniach od 8—11 czerwca br. wystawę obrazów malarzy Zagłębia i zamiejscowych w sali gimnazjum męskiego.

Duża świetlica i górne oświetlenie sali niewątpliwie przyczynią się do tej miłej atrakcji, jakiej Dąbrowa już dawno nie miała.

Termin zgłoszenia obrazów do 28-go maja, a dostawa obrazów do 3 czerwca do gimnazjum męskiego przy ul. W. Łukasiewskiego, na ręce prof. F. Rembertowskiego, kierownika wystawy.

## Z Zawiercia.

(z) Odprawa rejonowa członków zarządów i oficerów straży ogniowych rejonu kozięgłowskiego odbyła się w niedzielę w Kozięgłowie. Na odprawie tej było obecnych 65 uczestników, reprezentujących 14 straży rejonu. Załatwiono szereg spraw organizacyjnych, finansowych, budowy nowych remiz strażackich oraz ustalono plan pracy na drugie półrocze. Referaty wygłosił st. instruktor p. E. Wochtmann.

(z) Poświęcenie sztandaru oddziału kolejowej straży ogniowej stacji Łazy odbędzie się w Łazach w dniu 8 czerwca, pod protektorem p. Witolda Bieńskiego, prezesa dyrekcji warszawskiej P. K. P.

(z) Znowu skargi. Przed paru dniami pisaliśmy o niedozorze kierownictwa szkoły powszechnej przy ul. Towarowej co jednak widać nie poskutkowało, gdyż znowu wczoraj paru naszych czytelników zgłosiło się do nas, narzekając, że uczniowie w dalszym ciągu uprawiają „sporty” na ulicy i obrzucają przechodniów przyrządami do zabawy.

(z) Zgubił czy go okradli? Zamieszkały we wsi Ryczów gm. Ogrodzieniec Antoni Piwowarczyk zameldował w policji o zagubieniu w pobliżu biur P. U. P. P. 356 zł.

Nie jest to pierwszy wypadek podobnych skarg. Poszkodowani (zazwyczaj emigrujący za pracą bezrobotni) donoszą często o podobnych zgubach. Czy przypadkiem nie ma się tu do czynienia z jakimś zręcznym złodziejaszkiem, który korzystając z ścisłości przed urzędem uprawia, jak widać z powodzeniem swą „pracę”.

(z) Repertuar kin. Kino Stella: „Dalsze dzieje Tarzana”, Kino Apollo: „Biały indyjanin”.

## Z Olkusza.

(ol) Sytuacja w fabryce „Olkusz”. Onegdaj odbyła się konferencja zw. zaw. prac. przem. i hand., jako delegacji z generalnym sekretarzem związku, p. Kościńskim z Sosnowca na czele, z prezesem sp. ak. „Olkusz” p. P. Westenem.

Według oświadczenia p. Westena, redukcja obejmie bezwzględnie część urzędników ze względu na kryzys i zmniejszoną produkcję wytwórczą. Przy redukowaniu brani będą jednak pod uwagę urzędnicy zamożniejsi.

Do innych postulatów związku, jako to nieobebranie pensji urzędnikom pozostawionym, nieusuwania zredukowanych urzędników z mieszkań fabrycznych i t. p. p. Westen odniósł się z czułością.

Częściowe uruchomienie fabryki spodziewane jest w niedługim czasie.

## HRABIA MONTE CHRISTO.

301

— Drzwi wejściowe są teraz zamknięte — rzekła Walentyna po chwili — i teraz nie możesz opuścić tego domu, aż jutro rano dopiero. Nie pozostaje ci więc nic innego, jak schronić się do pokoju mego dziadka.

— Jaktó, ja mam iść do pana Noirtiera? Zastanów się, Walenty, no, pomyśl, co mi takiego doradzasz.

— Bądź spokojny, dziadek jest jedynym moim przyjacielem na tej ziemi i to niezawodnym. To też nie to mnie przeraża, że cię tam zaprowadzę, lecz to, iż będę musiała się oddalić od zwłok mojej biednej babki, których nie powinnam odstąpić w żadnym wypadku.

Wstała z klęczek i wyszła na korytarz, wskazując drogę Morrelowi; gdy się znaleźli w przedpokoju, prowadzącym do dalszych pokoi Noirtiera, ujrzeni tam jeszcze czuwającego starego sługę.

— Wawrzyńcze — rzekła Walentyna — zamknij drzwi i nie wpuszczaj nikogo.

Następnie weszła do pokoju swego dziadka, prowadząc za sobą Morrela.

Noirtier siedział jeszcze w swym fotelu; gdy ujrzał wchodzącą wnuczkę, radość zabłysła w jego oku.

— Drogi dziadku — rzekła to-nem niezwyklej powagi — wiesz już zapewne że babka moja, margrabina de Saint Meran zmarła przed paroma godzinami i że teraz z liczby tych, którzy mnie kochają, już tylko ciebie mam jednego na świecie.

Wyraz największej czułości zajaśniał w oku starca.

— Tobie jednemu powierzać mogę teraz wszystkie me smutki i nadzieje.

Paralitik dał znak potwierdzenia, a wtedy Walentyna wzięła Morrela za rękę i przyprowadziła go do krzesła chorego.

Starzec z wyrazem zdziwienia spojrzął do niezanego mu przybyśsza.

— Przedstawiam ci, dziaduniu pana Maksymiljana Morrela, syna kupca z Marsylii, o którym słyszałeś zapewne.

— Tak jest — przyznał starzec.

— Ogólnie szanowane nazwisko to tu obecny pan Morrel może sławnym uczynić, ponieważ mając zaledwie trzydzieści lat życia jest już niemięmię kapitanem Spahisów i oficerem Legji honorowej.

A teraz się dowiedz, dziaduniu drogi, — mówiła dalej Walentyna

klękając przed dziadkiem i wskazując ręką Maksymiljana, — że ja go kocham i że pragnę zostać jego żoną. A jeżeliby mnie chcieli zmusić do zaślubienia innego, to się raczej zabiję, niż bym temu innemu przysięgać miała. Przychodzimy więc do ciebie oboje, dziadku drogi, byś był nam tarczą i obroną.

Noirtier nie dał jednak na prośbę tę znaku potwierdzenia, a tylko utkwiał wzrok przenikliwy w Morrelu, jakby chciał tym sposobem po-wiedzieć: „zobaczmy”.

Morrel zrozumiał natychmiast znaczenie tego niemego spojrzenia, a po chwili namysłu zwrócił się do Walentyny ze słowy:

— Pani, sama mi mówiłaś, iż obowiązkiem twoim świętym jest czuwać przy zwłokach swej babki. Nie zaniedbuj go więc, a mnie pozwól, bym z twym dziadkiem porozmawiał nieco.

— Tak — wyraził wzrok starca.

— A więc dobrze — powiedziała Walentyna. Pan Morrel zrozumie cię dobrze, dziaduniu drogi, ponieważ dużo mówiliśmy o tobie ze sobą.

Wtedy Morrel, jakby chcąc wskazać, iż są mu wiadome wszystkie sposoby, prowadzące do porozumienia się z paralitikiem, wiał słowniki, pióro i papier i dopiero tak uzbrojony, usiadł przed starcem.

— Pozwól mi przedewszystkiem — rozpoczął rozmowę — powiedzieć sobie, kto jestem, jakim sposobem poznałem Walentynę i jakie mam względem niej zamiary.

Starzec przyznał oko na znak zgody.

Morrel opowiadać zaczął jak w towarzystwie poznał pannę de Villefort, jak ją wyróżnił, ocenił, pokochał wreszcie, a także, jak Walentyna, samotna wszędzie, przyjęła na koniec ofiarę jego miłości. Następnie opowiedział skąd pochodzi, jaką ma rodzinę i majątek, wreszcie — jakie są jego na przyszłość nadzieje.

Słuchając tych wynurzeń szczerego serca, wzrok Noirtiera wyrażał niejednokrotnie swą aprobatę.

Gdy jednak Morrel swe opowiadanie zakończył, iż Walentyna miała zamiar opuścić dom swego ojca, ażeby się tym uchronić od złota fałszywej przysięgi, starzec wyraził swą nagane, wielokrotnym mruganiem powiek, co było niezmiernie, jak słowo:

— Nie, nie, nie! Nie tak czynić należy.

c. d. n



# Obozy letnie dla kobiet.

Robotnice będą mogły spędzić zdrowo i pożytecznie swój urlop

Powiatowa komenda p. w. w Sosnowcu, podaje do wiadomości, że w roku bieżącym komitet społeczny przysposobienia kobiet do obrony kraju organizuje dwa obozy letnie p. w. kobiet a mianowicie: dwutygodniowy obóz letni dla robotnic w Gródku nad Bugiem, podzielony na cztery tury: I tura trwa od 1. VI — 14. VI, II tura trwa od 15. VI — 30. VI, III tura od 2. VII. do 16. VII, IV tura od 18. — 30. VII. Na powyższy obóz mogą być przyjęte robotnice fabryczne w wieku od 16—35 lat.

Kandydatki na obóz dla robotnic w Gródku winne złożyć deklarację i dołączyć zaświadczenie z miejsca pracy, że jest zatrudniona i otrzymuje dwutygodniowy urlop płatny.

Wpisowe na obóz dla robotnic w Gródku, wynosi zł. 7, które należy wnieść na konto P. K. O. 12071, lub przekazem pocztowym do komitetu — Warszawa ul. Krucza 20.

Kandydatki na obóz dla robotnic w Gródku otrzymują na miejscu całkowite umundurowanie, winny posiadać własne wyekwipowanie niezbędne na obozy.

Wszystkie kandydatki, które ukończą kurs w obozie dla robotnic, muszą zobowiązać się do pracy w dziedzinie p. w. i w. f. kobiet.

Zgłoszenia na obóz dla robotnic w Gródku (II, III i IV tura) winny być składane do dnia 9 czerwca b. r. do powiatowej komendy p. w. w Sosnowcu.

Obóz letni dla młodzieży pozaszkolnej w Kozienicach trwa od dnia 1. VIII — 25. VIII b. r. Mogą być przyjęte dziewczęta w wieku od 16 — 30 lat, z cenzusem minimum ukończenia szkoły powszechnej.

Kandydatki na obozy obowiązują złożyć deklarację, które podpisują i zaopiniują władze organiz. stowarzyszenia do którego dana kandydatka należy — potem bezpośrednio przesłać do komitetu społecznego przysp. kobiet do obrony kraju w Warszawie ulica Krucza 20.

Zgłoszenia na obozy dla młodzieży pozaszkolnej w Kozienicach winny być złożone do dnia 15 czerwca b. r. do komitetu społ. przysp. kobiet, kandydatki niestowarzyszone składają deklarację do powiatowej komendy p. w. w Sosnowcu (Nowa 11).

Wpisowe na obozy młodzieży pozaszkol. w Kozienicach wynosi 25 zł. od osoby, które należy wpłacić na konto PKO. 12071 lub przekazem do komitetu (Warszawa, ul. Krucza 20).

Deklaracje tych kandydatek, które nie wniosą wpisowego nie będą rozpatrywane. Kandydatkom nieprzyjętym na kurs wpisowe zwraca się, natomiast przyjętym, a nie przybyłym na kurs nie zwraca się wpisowego.

Kandydatki na obóz młodzieży pozaszkolnej winny posiadać mundur i wyekwipowanie, a mianowicie: bluza, szarawary, kostium gimnastyczny, pas, krawat — które to rzeczy można także nabyć na miejscu za odpowiednią opłatą.

Kandydatki na powyższy obóz winny wykazać się odpowiednim stanem zdrowia, który stwierdza lekarz przez szczegółowe badanie i ogólną opinię.

Kandydatki, których stan zdrowia po przybyciu na obóz zostanie uznany przez lekarza obozowego za niedostateczny — będą usuwane.

Koszty przejazdu w tym wypadku ponoszą władze stowarzyszenia, polecające daną kandydatkę.

Przyjęte kandydatki korzystają z bezpłatnych przejazdów wojskowych. Rozkazy wyjazdu na obóz, otrzymują kandydatki z miejscowej powiatowej komendy p. w. po okazaniu przyjęcia na obozy.

Wszelkich wyczerpujących wyjaśnień w tej sprawie udziela powiatowa komenda p. w. w Sosnowcu (Nowa 11) codziennie od godziny 11 do 12-ej.

W roku bieżącym komenda naczelna organ. przysp. kobiet do obrony kraju organizuje między innymi następujące obozy letnie:

Kurs niższy instruktorski dla kandydatek na komendantki jednostek p. w. kobiet w Koszownikach nad Niemnem od 14. V do 25. VIII br.

Kurs niższy instruktorski dla nauczycielek szkół powszechnych w Koszownikach nad Niemnem od 30. VI — 25. VIII.

Na kurs niższy instruktorski dla kandydatek na komendantki jednostek p. w. kobiet, mogą być przyjęte kandydatki nieposiadające żadnego przeszkolenia p. w. — nauczycielki, lub maturzystki z miejscowości, gdzie mogą być hufce szkolne.

Na kurs niższy instruktorski dla nauczycielek szkół powszechnych, mogą być przyjmowane nauczycielki ze szkół miejskich i małomiasteczkowych, gdzie teren pracy p. w. kobiet będzie młodzież pozaszkolna i szkoły powszechne.

Kandydatki na wymienione kursy obowiązują złożyć przepisowej deklaracji, w której należy zaznaczyć na jaki kurs w jakim czasie dana kandydatka się zgłasza.

Podpisaną i zaopiniowaną deklarację składają bezpośrednio władze organizacyjne danej kandydatki wraz z jej książeczką w. f. i p. w. przez komendę okręgową org. przysp. kobiet do obrony kraju (Kraków, Aleja Krasińskiego 32 I p.) do komendy naczelnej. Zgłoszenia winny być nadesłane do dnia 22 maja br.

Wpisowe wynosi na kurs niższy instruktorski dla kandydatek na komendantki jednostek p. w. 40 zł. na kurs dla nauczycielek szkół powszechnych 25 zł. i winno być wpłacone na konto PKO. 18759 org. przysp. kobiet do obrony kraju.

Kandydatki winny posiadać umundurowanie według obowiązujących przepisów oraz wyekwipowanie następujące: kostium kąpielowy, bieliznę pościelową i osobistą, menażkę lub miseczkę, przybory do jedzenia, mycia, czesania, pisania i szycia. Požadany jest sweter, koc, siennik i jasiek.

Blizszych informacji udziela powiatowa komenda p. w. w Sosnowcu, ulica Nowa 11.

## Tydzień lotniczy w Kielcach.

IMPONUJĄCY POCHÓD. — KOROWÓD UDEKOROWANYCH SAMOCHODÓW. — POKAZ NAPADU LOTNICZEGO.

Tydzień lotniczy w Kielcach rozpoczęty został imponująco. Złożyło się na to szereg przyczyn, które w całości przyniosły nadszpiewane rezultaty.

W pierwszym rzędzie przepiękna pogoda, która trwała przez cały dzień, następnie doskonale i pomyślnie zorganizowane imprezy przyczyniły się do okazałości.

Już w sobotę przez cały dzień na ulicach miasta sprzedawane były nalepki do okien i wydawnictwa LOPP. Wieczorem przez ulice przeciągnął capstrzyk z orkiestrą i pochodniami.

W niedzielę już od wczesnego rana na ulicach panował niezwykle ożywiony ruch.

Miasto przybrało odświętny wygląd. Okna udekorowane nalepkami, na ulicach odpowiednio napisy propagandowe. Obok cukierni Sudeńskiego urządzona została zbiórka dobrowolnych datków od przejeżdżających przez ulicę pojazdów i samochodów.

O godz. 10 rano w kościele garnizonowym odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez ks. plk. Cieślińskiego, z udziałem przedstawicieli władz wojewódzkich, miejskich, wojska, policji, organizacji przysposobienia wojskowego, organizacji społecznych i kulturalnych, straży, związku strzeleckiego, szkół i t. p. ze sztandarami i orkiestrami.

Po nabożeństwie uszeregowali się wspaniały pochód. Brały w nim udział oddziały wszystkich powyżej wymienionych organizacji, poza tym olbrzymi wąż aut prywatnych i taksówkę pięknie przybranych zieloną i kwiatami. Pięknie wyglądał korowód cyklistów, z pięknie udekorowanymi rowerami.

Z samochodów na wyróżnienie

## Roczne, sprawozdawcze zebranie członków banku powszechnego w Dąbrowie.

Odbyło się roczne sprawozdawcze zebranie członków banku powszechnego w Dąbrowie z udziałem 60 członków.

Zebranie zajął prezes rady nadzorczej p. Urbańczyk, przewodniczył p. Trzsimiech, sekretarzem p. Cebula. Asesorowie pp. Fabrycy i Mazurkiewicz.

W sprawozdaniu zarządu p. Kieki referował obszernie działalność banku, który z powodu kryzysu gospodarczego i ciasnoty gotówkowej musiał wyczerpać wszystkie środki, aby uchronić bank od strat, co w zupełności osiągnął, gdyż strat niema, a jest minimalny zysk.

Obrót kasowy za r. 1929 wyniósł ogólnie 889.196.92 zł.

Zebrani z zadowoleniem przyjęli sprawozdanie zarządu, wyrażając podziękowanie zarządowi i radzie nadzorczej za uczciwą i ofiarną pracę dla dobra instytucji i uchronienia członków od strat. Jednogłośnie udzielono zarządowi i radzie nadzorczej absolutorjum.

Z powodu wylosowania w myśl

zasługują gustowną i piękną dekoracją samochody fabryki „Ludwików“.

Pochód przemaszerał ulicami miasta, poczem udał się na Plac Wolności, na którym odbył się pokaz napadu lotniczego. Oddział żołnierzy zaatakowany przez kilka koczujących nad placem samolotów ilustrował obronę lotniczą.

Pod osłoną dymów samoloty bezustannie były ostrzeliwane. Na dachach kilku domów umieszczono karabiny maszynowe, które również gęsto ostrzeliwały samoloty.

W czasie napadu przybyła straż ogniowa demonstrowała pokaz obrony gazowej i ratownictwo ludzi i palących się domów, wskutek rzuconych z samolotów bomb. Bateria armat 2 p. a. p. wysyłała co chwila serje strzałów, które wstrząsały miastem.

Przelatujące samoloty, krzątani na oddziale wojska w olbrzymich kłębach dymu, który rozpostarł się skrzydła na całym placu, a następnie bezustanny huk wystrzałów, wywarł na widzach wielkie wrażenie.

Ogłuszający huk strzałów armatnich i karabinowych, turkot samolotów mieszały się z sobą, tworząc przedsmak prawdziwej wojny lotniczej i gazowej.

O wrażeniu, jakie wywarł na licznie zebranych widzach pokaz wojny gazowej, świadczy fakt, że w niektórych punktach placu wyłknął formalny popłoch.

Po południu o godz. 3 na boisku „Sokoła“ odbyła się zabawa ludowa. urozmaicona szeregiem miłych atrakcyj i niespodzianek z połączeniem loterii fantowej.

Na ulicach miasta przez cały dzień odbywała się sprzedaż znaczka oraz wydawnictw LOPP.

(ol) Osobiste. Inspektor pracy 21 obwodu, inż. Wiśniewski, po powrocie z urlopu, rozpocznie urzędowanie z dniem 23 bm.

(ol) Wicepoła Kwapińskiego. W d. 18 bm. poseł Kwapiński (PPS.) urządził dwa wiece polityczne, jeden w Bolesławiu, a drugi w Sławkowie. Na wiecach poruszana była jedna i ta sama sprawa: przekroczeń budżetowych b. ministra Czechowicza, zajęcia z oficerami w sejmie, zaostreżenie opozycji przeciwko marszałkowi Piłsudskiemu i t. p.

Zadnych rezolucji nie uchwalono.

(ol) Pożar w Raclawicach. W nocy z 17 na 18 bm. wybuchł pożar w domu Walentego Mirka w Raclawicach, gm. Rabsztyn. Ogień przerzucił się na sąsiedni dom Leona Stacha. Obydwa gospodarstwa padły pastwą płomieni, przyczem spalił się również inwentarz martwy, zboże i t. d.

Przyczyna pożaru: niezabezpieczenie otworu w kominie po napełnieniu piecu chlebowym.

(ol) Pożar w Łanach Wielkich. 17-go bm. wskutek niezbadanej przyczyny spaliły się stojące obok siebie domy Jana Gawinka i Piotra Żerki w Łanach Wielkich, gm. Żarnowiec.

## Odnaczenia

członków straży ogniowych woj. kieleckiego.

Związek straży ogniowych woj. kieleckiego przyznał:

Listy pochwalne: Aleksandrowi Grabowskiemu z Kielc, inż. Emilem Kleskiemu z Cmielowa, Stanisławowi Wędrzyńskiemu z Dąbrowy.

Znaki za wysługę lat 50: Emilowi Winterowi, naczelnikowi S. P. O. w Nivce, okr. będzińskiego.

Znaki za wysługę lat 45: S. P. O. w Radomiu: Walentemu Hochowskiemu, szeregowcowi, Władysławowi Lesniowskiemu, szeregowcowi, Sylwestrowi Rutkowskiemu.

Znaki za wysługę lat 40 S. P. O. w Radomiu: Janowi Gajewskiemu, plutonowemu, Józefowi Gaworkowi, szeregowcowi, Edwardowi Winogradzkowskiemu, szeregowcowi.

Znaki za wysługę lat 35: Stanisławowi Wędrzyńskiemu, naczelnikowi S. P. O. w Dąbrowie Górnej. S. P. O. w Radomiu: Wojciechowi Kusie, szeregowcowi, Jakóbowi, Papiewskiemu, szeregowcowi, Zdzisławowi Przyjałkowskiemu, przesłowi zarządu, Józefowi Machalicy, zast. naczelnika S. P. przy fabr. „Dietel“ w Sosnowcu.

Znaki za wysługę lat 30: Henrykowi Langiemu, naczelnikowi S. P. przy zakł. „Solway“ w Grodzku. S. P. O. w Radomiu: Kazimierzowi Pawlikowi, dowódcy oddziału, Szczepanowi Węgrzewskiemu, szeregowcowi.

Znaki za wysługę lat 25 S. P. O. w Cmielowie (okr. opatowskiego): Jerzemu Sroczyskiemu, wiceprezesowi, Antoniemu Zuchowiczowi, szeregowcowi, Józefowi Zuchowiczowi, sygnaliście, S. P. O. w Radomiu: Julianowi Alboście, szeregowcowi, Mordce Giersztajnowi, szeregowcowi, Józefowi Kucharskiemu, szeregowcowi, Teofilowi Kwiatkowskiemu, szeregowcowi, Edwardowi Podlewskiemu, szeregowcowi, Franciszkowi Tomczykowskiemu, szeregowcowi, S. P. przy fabr. „Dietel“ w Sosnowcu, (okr. będzińskiego), Józefowi Cichoniowi, plutonowemu, Kacprowi Flaszki, sierżantowi, Michałowi Jurkowi, szeregowcowi.

Znaki za wysługę lat 20, S. P. O. w Cmielowie (okr. opatowskiego): Bolesławowi Cieleckiemu, gospodarzowi, Józefowi Dańce, szeregowcowi, Stanisławowi Dańce, szeregowcowi, Janowi Embingerowi, członkowi orkiestry, Piotrowi Zuchowiczowi, szeregowcowi, S. P. O. w Dąbrowie Górniczej (okr. będzińskiego): Stanisławowi Cieplakowi, szer., Józefowi Kubiczkowi, sierżantowi S. P. O. w Radomiu: Janowi Pazdonowi, członkowi komisji rewizyjnej, Janowi Sajdzie, sekcjennemu, Józefowi Sułkowi, szeregowcowi, S. P. przy fabr. „Dietel“ w Sosnowcu, (okr. będzińskiego): Jakóbowi Marchewce, sekcjennemu, Jakóbowi Zimmernu, szeregowcowi.

Znaki za wysługę lat 15 S. P. O. w Cmielowie, (okr. opatowskiego): Karolowi Kołbutowi, kapelmistrzowi, Tomaszowi Niedbale, szeregowcowi, S. P. O. w Dąbrowie Górniczej, (okr. będzińskiego): Michałowi Przybylu, dow. oddziału, S. P. O. w Przyrowie, (okr. częstochowskiego): Franciszkowi Wiczorkowi, członkowi zarządu, S. P. O. w Radomiu: Józefowi Flontowi, dow. oddziału, Stefanowi Francuzowi, szeregowcowi, Stanisławowi Grocholskiemu, sekcjennemu, Franciszkowi Kaczmarowskiemu, szeregowcowi, Janowi Kalinowskiemu, p. o. gospodarza, Józefowi Lisowi, szeregowcowi, Walentemu Uklejowi, dow. oddziału, Leonowi Zawisz, szeregowcowi, S. P. przy fabr. „Dietel“ w Sosnowcu, (okr. będzińskiego): Stanisławowi Janoszcze, szeregowcowi.

e. 1 n.

**WAPNO**

palone w bryłach 1-na gatunku, polecają do natychmiastowej dostawy po cenach konkurencyjnych.

CZELADZKIE WAPIENNIKI „BRYNICA“ Sosnowiec, 3-go Maja 5. — Telef. 1-59



## Lycie gospodarcze.

GIEŁA

Warszawa 20.5

Londyn 43.35  
Nowy 8.909  
Paryż 34.93  
Wiedeń 12.75  
Praga 26.44  
Belgia 124.52  
Szwajcaria 12.48  
Holandia 35.860  
Sztokholm 29.29  
Berlin 212.81  
Dol. Warsz. pl. obr. 8. 8 1/2  
1% Poż. Dolarowo 67,00 76,00  
5% Poż. Konwersacyjna 20,00  
4% Poż. Inwestycyjna 11,00 — 13,75  
4 1/2% Ziemsk. Kredyt 5,50 56,00  
Tendencja niejednolita

AKCIE

Warszawa 20.5.

Bank Polski 172,00  
Bank Dyskontowy 116,00  
Bank Handlowy 110,00  
Bank Spół. Górn. 72,00  
Spirytus 24,25  
Starachowice 20,00 20,25  
Lubartów 24,70  
Modrzewów 11,00  
Lilpop 27,50  
Węgiele 0,10  
Tendencja niejednolita

## Humor.

ZAMIANA.

— Słyszałam Lusienko, że chcesz swą podróż poślubną odbyć w aeroplanie? Czy chcesz zrezygnować z czarującej jazdy przez tunele?  
— Wcale nie! Poproszę pilota, aby leciał przez najciężniejsze chmury.

ALTERNATYWA.

— Ten budynek do mnie należy.  
— Hm. A coż to właściwie za budynek?  
— To jeszcze nie zostało zdecydowane. Jeżeli znajdzie kandydata, będzie to willa. Jeżeli zaś nie zgłosi się żaden lokator, użytkuje go na stodołę.

SPOKOJNY LOKATOR.

Guzik przyszedł do gospodarza ze skargą.

— Wie pan, że w tym domu nie można wytrzymać. Nawet w nocy nie potrafią zachować się spokojnie. O godzinie 2 w nocy tak hałasowali, że myślałem, iż sufit zwali mi się na głowę. Tupali nogami i walili łaskami w podłogę.

— To rzeczywiście wyjątkowy nie-fakt, — odrzekł gospodarz ze współczuciem. — Naturalnie musieli pana zbudzić?

— Nie, jeszcze nie spałem. Siedziałem spokojnie i grałem na saksofonie.

PRZYZYNA.

— Pani doktorze, mam takie dziwne swędzenie skóry na twarzy. Co mam uczynić, by temu zapobiec?

— Pani nie, ale proszę powiedzieć swemu narzeczonemu aby się dokładnie golił.



Na kredyt...

Na kredyt...

Firma nasza znajdująca się w Łodzi, która posiada wszelkie towary manufakturowe z pierwszego źródła, założyła dział kredytowy, w której możecie otrzymać całą odzież dla siebie i swojej rodziny. Po cenach najtańszych i najdogodniejszych warunkach.

Adresować prosimy: Firma „WYGODPOL”  
ŁÓDŹ, skrz. poczt. 60.

UWAGA: Za nadestanie znaczka pocztowego za 25 gr. wysyłamy prospekt oraz cennik bezpłatnie.



## ZOLADEK — to stróż zdrowia

regulują go i łagodnie przeczyszczają  
Pigułki przeczyszczające  
ze sflinksem

Apteki W. Borowskiego  
Warszawa, Jerozolimska 59.

## USUWAJA UPORCZYWY BÓL GŁOWY

SZYBKO WYWIERAJĄ SVOJE DZIAŁANIE

PROSZKI  
OD BÓLU GŁOWY  
DLA DOROSŁYCH

w TABLETKACH

MAGISTRA A. BUKOWSKIEGO

OPAKOWANIE W MAŁYCH DOGODNYCH  
PUDEŁKACH PO DWADZIEŚCIA TABLETOK

CENA 22.130 — ŻADAĆ w APTEKACH

## Walne zgromadzenie ochotniczej straży ogniowej w Czeladzi.

OWOCNA DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU. — UZNANIE DLA DŁUGOLETNIEGO NACZELNIKA. — REZOLUCJE I UCHWAŁY.

W sali kina „Czary” odbyło się walne zgromadzenie ochotniczej straży ogniowej przy udziale 93 członków.

Zebrańie zagał prezes inż. Rażniewski. W prezydium zasiadli: sędzia Herman — przewodniczący, Władysław Kowalski — sekretarz, Jan Konieczny, Jan Sztuka, Teodor Łakomik i T. Machoń jako asesorowie.

Po wyborze prezydium zebrani uczcili pamięć zmarłych członków Jana Gorgola i Jana Hetmańczyka przez powstanie z miejsc.

Następnie złożyli sprawozdanie zarządu i budowy straży — inż. Rażniewski, rady strażowej — Czesław Mandat, gospodarze — A. Majcherczyk, orkiestry — Hanak, kom. rewizyjnej — E. Koch.

Ze sprawozdania komitetu budowy wynika, że straż, mimo dużych trudności finansowych zdołała jednak doprowadzić nowobudujący się gmach do stanu zupełnej używalności. Ogólny koszt budowy straży w końcu roku 1923 do r. 1929 wyniósł zł. 233.623,99. Zobowiązania straży w końcu roku sprawozdawczego wynosiły zł. 48.014 i 35 gr.

W okresie sprawozdawczym straż niosła pomoc bliźnim w 2-ch powodziach i w 10-ciu wypadkach pożaru, brała udział we wszystkich uroczystościach miejscowych, oraz zorganizowała dla swych członków wycieczkę na P. W. K. w Poznaniu. W ubiegłym roku za wyjątkową pilność wyróżniono i nagrodzono Fran-

ciszka Marca, Stanisława Watołę i Bronisława Nowackiego.

Na wniosek kom. rewizyjnej, zebrani udzielili zarządowi absolutorium i wyrazili podziękowanie za owocną pracę długo Niemilknąciami oklaskami.

Z kolei przystąpiono do wyboru naczelnika, członków zarządu i kom. rewizyjnej. W dowód uznania za długoletnią i owocną pracę dotychczasowego naczelnika p. Teodora Łakomika mianowano dożywotnim honorowym naczelnikiem, a na czynnego naczelnika wybrano p. Czesława Mandat, zaś na zastępcę Nikodema Madłę. Na miejsce ustępujących członków zarządu wybrano: inż. Rażniewskiego, R. Lewandowskiego, a do kom. rewizyjnej: Józefa Tajchmana, Edwarda Kocho i Piotra Wajgla.

Następnie uchwalono zwrócić się do rady miejskiej z prośbą o zręczenie się miasta na korzyść straży pobieranie podatku od biletów z kinoteatru „Czary” oraz, by miasto opłacało abonament telefoniczny; upoważniono zarząd straży do zaciągnięcia pożyczki w sumie 30.000 zł. na spłatę zobowiązań. W końcu zatwierdzono preliminarz budżetowy na rok 1930-31 w przychodach i rozchodach na sumę 93.072 zł. Sprawę utworzenia kasy pogrzebowej przekazano do opracowania zarządowi, który przedstawi swoje wnioski w tej sprawie na najbliższym walnym zgromadzeniu.



## 48 GODZIN

tańczyć można bez zmęczenia,  
jeżeli się używa

## Soli do nóg Jana

Dostać w aptekach, składach aptecz-  
nych i perfumerjach.

## Magistrat miasta Będzina ogłasza n niejszem KONKURS

na dostawę mebli dla dwóch nowobudujących się szkół.

Oferty w zalakowanych kopertach, należy składać do Magistratu (Biuro Główne) do dnia 31 b. m.

Wszelkich informacji udziela Wydział Szkolny Magistratu (Pokój Nr. 10).

## MAGISTRAT.

## UWAGA! Kursy Szoferów Mechaników UWAGA!

Prowadzone przez dyplomowanego flz. mechanika Stanisława Konopkę.

Kursy wyszkolają szoferów mechaników bez różnicy fachu od lat 18-tych w ten sposób że każdy słuchacz po ukończeniu kursu umie doskonale przeprowadzić wszelką reperację samochodu jak również usuwać wszelkie defekty w drodze.

Celem naszym i główną zasadą jest dać swym słuchaczom gruntowną naukę fachowo szoferską która niezbędnie jest potrzebna w celu otrzymania dobrej posady.

Kursy posiadają swoje warsztaty we własnych budynkach w których słuchacz zostaje wyszkolony na dobrego fachowca. Opłata za kurs 150 zł. płatne ratami.

Do nauki jazdy są różnego typu samochody, a jazda jest codziennie dla każdego słuchacza bezpłatna. Bezrobotni mają ugi.

Zapisy codziennie od 9-ej rano do 9 ej wieczór. Kurs obniżony o 20% ZARZĄD

## DROBNE OGŁOSZENIA

### Kupno i sprzedaż.

SPRZEDAM pralnie białyną dobrze prosperującą. Cena przystępna. Ul. Sielecka 3 tel. 12.60.

DO sprzedania motocykl u Jana Warszawy w Kazimierzu, kolonia Grabocin dom Warszawskiego Towarzystwa.

AUTODOROŻKA, limuzyna 4-ch osobowa marki „Chevrolet” do sprzedania Dąbrowa. Heromińska 7. Bednarczyk Antoni.

## LOKALE

DO wynajęcia parę mieszkań podwójnych, słoneczne i duże i sklep z mieszkaniami. Wiadomość na miejscu: Sosnowiec, ul. Szpitalna 12. dom własny.

POSZUKUJE się dwa pokoje z kuchnią. Zgłoszenia do Administracji Radom pod Nr. 403.

## POSADY I PRACE

PRZYJME chłopca na praktykę najchętniej z Pogoni. Zakład Galanteryjno - introligatorski Jan Duda, Sosnowiec, Dęblińska Nr. 5.

## OBROBKA BURAKÓW.

Zasadniczym warunkiem wysokiego plonu buraków jest obróbka dokonana w porę. Aby ją było można na czas wykonać, musi ona być ułatwiona przez uprzednie wyczyszczenie roli. Przerwyka winna być dokonana jaknajwcześniej — ostatecznym terminem przerwyki jest 1 czerwca. By przerwykę przyspieszyć, z dobrym rezultatem w niektórych okolicach przcina się rzędy buraków co 6—8 cali motyczką, o szerokości ostrza również 6—8 cali, zależnie od odległości, w jakiej się chce mieć pojedyncze buraki. Po dokonaniu przecinki całego pola, przystępuje się dopiero do ręcznej przerwyki. Przecinka wpływa doskonale na skruszenie skorupy, więc również i na zatrzymanie wilgoci w roli. Przy obróbce buraków ważnym jest pozostawienie przerwanych buraków (o ile nie zostaną użyte do flancowania), czy też wypłenionych chwastów między rzędami — luzno — nie na kupach. Przyczynia się to do tak pożądanego ocienienia roli.

## Od 30 lat na straży cziełka stoją:

## Puder, Mydło i Krem BEBE SZOFMANA

POTRZEBNA zdolna ekspedjentka do bufetu I-II klasy w Sosnowcu.

POTRZEBNA inteligentna panna do gospodarstwa od zaraz. Szarff, Modrzewska 3 tel. 6-05.

CHŁOPIEC do biura potrzebny Saper i Syn, Małachowskiego 4.

POTRZEBNA zdolna panna do szycia i uczenia. Pracownia sukien „Majra”, Sosnowiec, Modrzewska Nr. 27, II p.

UWAGA KANDYDACY NA KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH! Kursy Inżyniera Klebera szkołą na zdolnych szoferów - mechaników. Własne warsztaty. Nowe sześciocyndrowe samochody. Długoterminowe spłaty ratami. Zapisy codziennie. Sosnowiec, Warszawska 22. Zawiercie, 3-go Maja 21. Bielsko Biala. Nał Nivka 52.

## Zgubione dokumenty

FERSTER Franciszek zgubił karzwołnienia, wydaną przez P.K.U. Sosnowiec, 1929, nr. 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327,